

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора
філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Владислав Воробйов, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2021 році Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара за спеціальністю «Право» та отримав диплом магістра, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро від «30» червня 2026 року № 242 у складі :

Голова разової ради - Тетяна Корнякова, доктор юридичних наук професор, професор кафедри адміністративного кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Рецензенти - Олександр Сачко, доктор юридичних наук, професор декан юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Олена Литвин, кандидатка юридичних наук доцентка, доцентка кафедри адміністративного кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Офіційні опоненти - Марина Глух, кандидатка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри фінансового та податкового права Державного податкового університету;

Денис Ричка, кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Університету митної справи та фінансів.

На засіданні «03» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Владиславу Воробйову на підставі публічного захисту дисертації «**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБЛИВОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ**» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро.

Науковий керівник — **Соколенко Ольга Леонідівна**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського

національного університету імені Олеся Гончара.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті – у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та ще 3, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, зокрема:

1. Воробйов В.Д. ПРОБЛЕМИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Право та державне управління. 2025, № 4, с. 254-260, URL: https://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2025/37.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2025.4.35>

2. Воробйов В.Д. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ. Держава та регіони, Серія: Право, 2025, № 4 (90), с. 77-82, URL: https://law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2025/14.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2025.4.12>

3. Воробйов В.Д. ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБЛИВОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ. Право і суспільство, 2025, № 6, с. 934-940, URL: https://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2025/6_2025/133.pdf DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.6.131>

4. Воробйов В.Д. Особливості адміністративно-правового регулювання правового режиму воєнного стану в Україні. Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи: тези доп. учасників міжн. наук.-практ. конф. (Анн-Арбор - Харків, 12-13 груд. 2023 р.), с. 205–208. <https://doi.org/10.32782/PPSS.2023.1.54>

5. Воробйов В.Д. РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ. Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів : зб. матер. VI Міжнар. наук. практ. конф. (м. Львів, 24 квітня 2026 р.), с. 66-69 <file:///C:/Users/admin/Downloads/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%2024%20%D0%BA%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F%202026%20.pdf>

6. Воробйов В.Д. Зміст діяльності органів влади під час дії воєнного стану. Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі: [збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 23 листопада 2023 р.]. Дніпро С. 174-175. https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/new_Zbirnyk_Konf_Zahyst%20prav

_dytyny_v_cifrovomu_sviti.pdf

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Корнякова Т.В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. Зауважень немає.

Глух М.В., кандидатка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри фінансового та податкового права Державного податкового університету

Зауваження:

1. Щодо співвідношення задекларованої емпіричної методології та фактичного рівня емпіричної верифікації авторських висновків. У вступі автор серед іншого вказує на застосування емпіричного методу і методу кейс-аналізу, зокрема під час дослідження нормативних та управлінських рішень, прийнятих після 24 лютого 2022 року. Це є методологічно виправданим для предмета дисертації. Водночас основна доказова конструкція роботи все ж тяжіє до нормативно-доктринального аналізу: зіставляються правові норми, компетенції, позиції науковців, міжнародні стандарти, окремі судові рішення та адміністративні практики. Для дослідження, яке претендує на формування цілісної моделі функціонування адміністративно-правового механізму воєнного стану, корисним було б більш чітко формування самостійного емпіричного масиву, на якому перевірялися б теоретичні припущення автора. Йдеться, наприклад, про вибірку актів обласних, районних і міських військових адміністрацій; наказів щодо комендантської години, спеціального режиму в'їзду і виїзду, евакуаційних заходів, використання майна; адміністративних справ щодо обмеження свободи пересування, мобілізаційних рішень, компетенції військових адміністрацій або оскарження інших заходів воєнного стану. Було б доцільно попередньо визначити критерії включення таких актів і справ до вибірки, період аналізу, територіальне охоплення, змінні для кодування та показники, за якими оцінюються компетенційні конфлікти, мотивованість рішень, застосування принципу пропорційності й результативність судового контролю. Це дозволило б не лише стверджувати, що існують проблеми дублювання компетенцій або неоднорідності адміністративної практики, а й показати масштаб, структуру та повторюваність відповідних проблем. Таке посилення не заперечує нинішніх висновків автора, але перевело б частину з них із рівня переконливої юридичної аргументації на рівень емпірично перевіреної моделі функціонування режиму.

2. Щодо більш повного переходу від концептуальних напрямів удосконалення законодавства до нормативного проєктування конкретних механізмів. Значною перевагою роботи є те, що автор не обмежується констатацією проблем і пропонує систематизацію законодавства, уточнення компетенції військового командування та військових адміністрацій, розвиток адміністративної процедури, посилення контролю, цифрову стійкість та антикорупційні запобіжники. Однак частина цих пропозицій сформульована переважно як напрями законодавчої політики, а не як завершені

юридичні конструкції, готові до безпосередньої нормативної імплементації. З огляду на заявлений практичний характер дослідження доцільно було б розгорнути авторську модель у вигляді нормативно-компетенційної матриці: суб'єкт — юридична підстава — конкретне повноваження — умова його активації — територія — строк — процедура форма адміністративного акта — суб'єкт контролю — порядок оскарження — наслідки припинення режиму. Така матриця була б особливо цінною для розмежування повноважень військового командування, військових адміністрацій, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. На її основі можна було б запропонувати конкретні редакції окремих статей Закону України «Про правовий режим воєнного стану», включно з колізійними правилами на випадок одночасної компетенції кількох органів, строками перегляду екстраординарних рішень, sunset clauses для тимчасових обмежень та правилами автоматичного припинення спеціальних повноважень після зникнення юридичної підстави їх застосування. Саме такий перехід від концепції до «нормативної інженерії» істотно збільшив би прикладний потенціал дисертації та полегшив би використання її результатів законодавцем.

3. Щодо необхідності більш суворої диференціації нормативної сили та способу імплементації міжнародних, європейських і євроатлантичних стандартів. Однією із сильних сторін дисертації є використання широкого міжнародного матеріалу: Європейської конвенції з прав людини, Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, підходів ЄСПЛ і Венеційської комісії, документів Європейського Союзу, SIGMA та НАТО. Такий матеріал справді необхідний для сучасного дослідження воєнного публічного адміністрування. Проте в окремих фрагментах роботи різні за своєю юридичною природою стандарти входять до єдиного інтеграційного блоку, через що може недостатньо виразно простежуватися різниця між юридично обов'язковою міжнародною нормою, судовим стандартом тлумачення, актом soft law, орієнтиром майбутньої адаптації до *acquis* ЄС та організаційно-технічним стандартом НАТО. У подальшому розвитку авторської концепції доцільно вибудувати окрему методичку «трансляції» зовнішнього стандарту в українське адміністративне право. На першому рівні необхідно визначати його юридичну природу та обов'язковість для України; на другому — сферу предметної застосовності; на третьому — сумісність із Конституцією України та існуючим розподілом компетенції; на четвертому необхідну форму імплементації: закон, підзаконний акт, адміністративну процедуру, організаційний стандарт чи рекомендацію; на п'ятому — правозахисні запобіжники від автоматичного перенесення безпекового стандарту у сферу обмеження прав людини. Особливо це важливо щодо стандартів НАТО: їх практична цінність для стійкості, кризового менеджменту, цивільної готовності й interoperability є беззаперечною, однак вони не можуть самі по собі виступати юридичною підставою для обмеження конституційного права. Більш жорстке розмежування цих рівнів зробило б міжнародно-правовий та інтеграційний компонент дисертації ще точнішим.

4. Щодо можливості операціоналізації принципу пропорційності та побудови єдиного адміністративно-правового тесту для конкретних заходів воєнного стану. Автор цілком обґрунтовано визначає законність, необхідність, пропорційність, тимчасовість та

правову визначеність серед основних критеріїв допустимості обмеження прав людини, акцентує на можливості адміністративного і судового оскарження та недопустимості необмеженої дискреції. Це належить до сильних положень дисертації. Проте саме через масштаб досліджуваного матеріалу критерій пропорційності переважно залишається загальним принципом оцінювання, тоді як його застосування до різних адміністративних заходів має неоднакову структуру та інтенсивність. Доцільним видається формування авторського багатоступеневого тесту, який адміністративний орган мав би застосовувати перед прийняттям рішення про конкретне обмеження. Такий тест міг би включати: наявність чіткої законної підстави; встановлення конкретної безпекової загрози; причинний зв'язок між загрозою та запропонованим заходом; придатність заходу для досягнення мети; перевірку наявності менш обмежувального, але достатньо ефективного засобу; співмірність негативного впливу на права із суспільною користю; територіальну і часову обмеженість; обов'язок індивідуального мотивування там, де рішення стосується конкретної особи; періодичний перегляд необхідності заходу; доступний механізм адміністративного або судового оскарження; відновлення порушеного права чи компенсаційний механізм; автоматичне припинення обмеження після зникнення підстави. При цьому модель доцільно диференціювати для комендантської години, обмеження пересування, перевірки документів, примусового відчуження майна, інформаційних обмежень, режиму доступу до територій та інших заходів. Такий підхід дозволив би перетворити принцип пропорційності із загальної правової вимоги на алгоритм адміністративного прийняття рішення, що було б вагомим самостійним внеском у теорію та практику воєнного адміністрування.

Ричка Д.О., кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Університету митної справи та фінансів.. Зауваження:

1. У методологічній частині автор прямо вказує на використання емпіричного методу та кейс-аналізу для дослідження нормативних і управлінських рішень після 24 лютого 2022 року. Однак із тексту не встановлюється завершений дизайн такого емпіричного дослідження: не визначено генеральну сукупність або корпус кейсів, критерії включення й виключення справ, часові межі вибірки, кількість судових рішень чи адміністративних актів, спосіб їх кодування та критерії порівняння. Через це читачеві складно відокремити системний кейс-аналіз від ілюстративного використання окремих прикладів. Потребує ще чіткішого критерію авторська конструкція «спеціального адміністративно-правового режиму конституційного походження». Ця конструкція є однією з центральних у дисертації, однак її межі часом залишаються рухомими. Автор одночасно визнає воєнний стан комплексним міжгалузевим правовим інститутом і наполягає на адміністративно-правовій домініанті. Проблема полягає не у правильності такого підходу, а в необхідності сформулювати тест галузевої домініанти: які саме критерії дозволяють віднести режим до адміністративно-правового, якщо підстави введення, основний каталог правових меж та механізм парламентського затвердження мають конституційне походження?
2. Автор обґрунтовано виявляє ризик дублювання повноважень військового

командування, військових адміністрацій, органів виконавчої влади, поліції та місцевого самоврядування. Проте запропонована «модель розмежування компетенції» у тексті переважно має концептуально-описовий вигляд. Для практичного застосування необхідно показати не тільки «хто за що відповідає», а й правила вирішення позитивного та негативного конфлікту компетенції, пріоритет актів, процедуру погодження і механізм відповідальності за бездіяльність.

3. Принцип пропорційності потребує перетворення з доктринальної вимоги на прикладний адміністративно-правовий алгоритм. У дисертації пропорційність справедливо віднесена до фундаментальних гарантій режиму. Водночас її застосування здебільшого описано на загальному рівні. Для органу публічної адміністрації важливо знати, у якій послідовності він має довести легітимну мету, придатність заходу, відсутність менш обмежувальної альтернативи та співмірність втручання.

4. Кібербезпековий блок потребує чіткішої доктринальної демаркації базових категорій. Одним із нових положень названо виділення кібероборони та цифрової стійкості як самостійного функціонального блоку воєнного стану. Однак у підрозділі одночасно фігурують кіберзлочинність, кібербезпека, кіберзахист, кібероборона, інформаційна безпека і захист критичної інформаційної інфраструктури. Ці категорії мають різні об'єкти, суб'єктів і правові режими, тому їх широке об'єднання створює ризик понятійного змішування.

Сачко О.В., доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. Зауваження:

1. Звернення до Польщі, Німеччини, Франції та Литви значно збагачує дослідження, однак зіставлення моделей подекуди залишається нерівномірним: щодо одних держав детальніше аналізуються конституційні механізми, щодо інших — адміністративна практика. Доцільно було б провести всі чотири юрисдикції через єдину матрицю критеріїв: підстави введення режиму, строк, парламентський контроль, судовий контроль, роль військових органів, місцеве управління, дерогація від прав та механізм повернення до звичайного режиму.

2. Принцип пропорційності справедливо виступає одним із наскрізних критеріїв роботи, однак його прикладне використання можна було б зробити методологічно чіткішим. Варто запропонувати авторський чотириетапний тест для оцінювання конкретного адміністративного обмеження: легітимна мета, придатність заходу, відсутність менш обтяжливого альтернативного засобу та баланс шкоди для права з очікуваною безпековою користю — із застосуванням тесту до кількох типових заходів воєнного стану.

3. У роботі в єдиному модернізаційному контексті розглядаються право ЄС, стандарти Ради Європи, документи SIGMA та стандарти НАТО, що є змістовно виправданим, але потребує чіткішого розмежування їх юридичної сили. Було б доцільно окремо класифікувати обов'язкові міжнародні зобов'язання України, *acquis* та переговорні орієнтири вступу до ЄС, рекомендаційне *soft law* Ради Європи/SIGMA і організаційно-

технічні стандарти НАТО, щоб термін «імплементация» не використовувався для всіх цих груп в однаковому юридичному значенні.

Литвин О.П., кандидат юридичних наук, доцент, доцентка кафедри адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. Зауваження:

1. У роботі паралельно використовуються категорії «особливий правовий режим», «спеціальний адміністративно-правовий режим», «надзвичайні/особливі режими» та конструкція комплексного міжгалузевого режиму. Доцільно було б завершити теоретичний блок чіткою таблицею критеріїв їх співвідношення та прямо визначити, за якими ознаками певний безпековий механізм, наприклад кібероборона, є складником саме режиму воєнного стану, а не суміжним постійним адміністративно-правовим режимом.

2. Автор заявляє використання емпіричного методу та кейс-аналізу, проте методологічний апарат був би переконливішим за наявності окремої характеристики емпіричного корпусу: кількості й категорій судових та адміністративних справ, часових меж, критеріїв їх добору та способу узагальнення. Така деталізація дала б змогу чіткіше відмежувати системне емпіричне дослідження від ілюстративного використання окремих правових позицій.

3. Значна частина рекомендацій щодо систематизації законодавства, уточнення компетенції та процедурних гарантій має концептуальний характер. Практичну вагу дослідження можна було б істотно підсилити додатком із порівняльною таблицею чинної та запропонованої редакції конкретних статей Закону України «Про правовий режим воєнного стану» й пов'язаних актів або проектом відповідного законодавчого блоку.

Результати відкритого голосування:

"За" - 5 членів ради,

"Проти" – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Владиславу Воробйову ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Тетяна КОРНЯКОВА

МП

